Joan Triadú, 100 anys.

written by Pere Grau i Rovira | 1 d'agost de 2021

Aquest 30 de juliol ha fet els 100 anys del naixement de Joan Triadú i és el punt d'arrancada d'un "Any Triadú" que tant de bo tingui el to i la repercussió que es mereix. I aquest article és la meva molt modesta contribució a aquest homenatge.

Vaig conèixer Joan Triadú a la tardor del 1954, quan a través de la germana d'un amic meu que anava a les seves llegendàries classes de català del CICF, m'hi va portar i m'hi vaig afegir. Com que ja tenia relació amb en Max Cahner i en Ramon Bastardes, que eren de la diguem-ne "xarxa conspirativa" del mestre no vaig trigar gaire a formar-ne part i vaig ser un dels que ell va posar a donar classes de català, allá on ell no donava l'abast. En el meu cas, primer a l'Orfeó Gracienc, i després al Cercle sardanista de la Plaça del Pi, que per raons de salut vaig haver deixar després, traspassant-ho a l'amic Albert Jané.

Només ho he citat, per explicar com va ser que ens coneguéssim. Molt més tard, des d'Alemanya viag tenir amb ell una escadussera relació epistolar fins a la seva mort, a l'octubre del 2010. I crec que per expressar allò que penso d'ell, no hi ha res més clar que les paraules de condol que vaig enviar a la seva vídua Pilar Vila-Abadal:

"Fa molts anys en Jaume Vicens Vives em va dir una vegada: "*Val la pena de treballar pel nostre país, perquè els catalans són gent agraïda".* En el cas del seu marit hom pot veure que aquelles paraules són ben certes. I amb tot, ni cap premi, ni cap medalla hauran pogut expressar mai tot el que els catalans devem a homes com en Joan. Ell, amb la seva modèstia i la seva valentia, amb la seva honestedat personal i professional ha estat un exemple, un far, tant pels de la meva generació com dels que són més joves. Com deia en uns versos que li vaig

dedicar fa anys, en Joan va ser un dels que més va fer “*per guardar-nos el sac de l’esperança”.* El paper que va tenir ell en la meva vida no va ser gaire llarg, però dcisiu. Mai no li ho agrairé prou. Jo no sóc religiós, però si hi ha un bon cel, ben poca gent se’l mereix tant com ell”.

En un dels meus reculls de versos (que quedaran inèdits) “Caricatures i sarcasmes” hi vaig incloure també la seva “caricatura”, el 2001. N’hi vaig enviar un exemplar i em va escriure: “La meva caricatura és la que m’ha agradat més”. I per això em permeto de reproduir-la aquí:

És un dels que ha tingut més cura

que no es morís la criatura.

I avui que tot ens va millor,

cal recordar que aquest senyor,

mig embastat, sense cap eina,

ens va posar a molts a la feina

i a tot arreu trobar forats

per fer passar tants mots armats.

Els que ens volein deixar muts

no van comptar amb tants testarruts,

tants patriotes de cap dur

com el tossut de’n Triadú.

Ell s’avergonyiria dels que després han predicat un “català *light”,* i també dels polítics que no defensen la llengua tant com caldria.